

Л.І. Федоришина, канд. істор. наук, доцент (ВНАУ, Вінниця)
А.В. Заболотчук, студ. (ВНАУ, Вінниця)

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ

В умовах нестабільності та змінності банківського сектору України кожен банк змушений працювати у жорстких умовах, коли збільшується тиск з боку конкурентів, загальна довіра потенційних та фактичних клієнтів до банківської системи є низькою, ризикованість діяльності навпаки є високою. І найчастіше це не стимулює комерційні банки розвиватись, а лише формує додаткові перепони для ефективного та прибуткового управління банком.

Ліквідність банку є однією з найважливіших системних характеристик банківської діяльності, яка потребує вивчення, аналізу та ефективного управління. Банк, який має проблеми з ліквідністю не може виконувати власні функції і проводити операції з обслуговування клієнтів, його рейтинг знижується, що значно ускладнює запозичення коштів із зовнішніх джерел, а відтак, втрачається потенційний прибуток.[2].

На сьогоднішній день ситуація у банківському секторі склалася так, що за останні два роки кількість банків скоротилась до 98 одиниць, що становить трохи більше 50% від цього ж показника у 2014 році. Усі ліквідовані банки було визнано в першу чергу не ліквідними. Відповідно до законодавства поняття ліквідності відповідає як здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів. [1]

Оцінка розриву ліквідності банку найбільш точно відбивається платіжним календарем банку, побудованим так далеко вперед, як це можливо за договорами банку. Варто враховувати той факт, що платіжний календар банку складається на певну дату і враховує тільки укладені договори банку. [2].

Ліквідність як один із показників фінансового стану банку є базовим показником захищеності клієнтів. Оскільки ліквідність кожного комерційного банку є відображенням в деякій мірі поточної ситуації у банківській системі то при аналізі ліквідності важливо простежити динаміку за банківською системою, за певним банком, або за кількома банками, та групою банків з іноземним капіталом, адже існує думка, що вони є більш стабільними, мають більшу довіру та ліквідність (таблиця 1).

Таблиця 1

Показники ліквідності банківської системи, групи банків з іноземним капіталом та декількох банків за 2013-2016 рр.

Банк	2013	2014	2015	2016	Приріст	Темп приросту
Креді Агріколь Банк	16,5	16,5	32,9	41,2	24,7	149,697
Райффайзен банк Аваль	16,2	20	29,6	19,8	3,6	22,222
Альфа-банк	27,7	19,9	22,7	13,3	-14,4	-51,986
Укрсиббанк	23,6	34,2	5,9	11	-12,6	-53,39
ОТП Банк	20,9	10,8	5,5	8,9	-12	-57,416
Середнє за групою з іноземним капіталом	18,9	18,3	21,5	26,2	7,3	38,624
Медіана по банківській системі	19	15,8	15,4	17,9	-1,1	-5,79

З таблицею бачимо, що більшість комерційних банків нажалі не відповідають нормам, тобто їх ліквідність є низькою. Лише Креді Агріколь, Укрсиббанк та Альфа-банк за чотирьох річний термін мали ліквідність більшу за мінімальне значення у 20% протягом двох років. [1].

Отже, ліквідність як один із показників фінансового стану банку є базовим показником захищеності клієнтів у ситуаціях, коли банк зобов'язаний погасити свої заборгованості у найкоротший термін, при цьому держава через Національний банк України постійно регулює комерційні банки, нав'язуючи мінімальні стандарти забезпечення зобов'язань ліквідними коштами.

Список використаної літератури:

- 1.Литвинюк М.В. Ліквідність банку та банківської системи як показник ефективності діяльності банку та її вплив на прибутковність комерційного банку / М.В. Литвинюк, В.І. Демиденко // Економіка і суспільство. – Вип.10. – 2017. – С. 631-636.
- 2.Сирчин О.Л. Показники оцінки ліквідності банку / О.Л. Сирчин // Вісник соціально-економічних досліджень. – Вип.1(60). – 2016. – С. 268-274.